

Jaarrekening

2014

Stichting Lezen

Amsterdam

Stichting Lezen is het kennis- en expertisecentrum voor leesbevordering en literatuureducatie. Met de onder andere door het Ministerie van OCW beschikbaar gestelde middelen levert de stichting, samen met andere organisaties, een bijdrage aan het verbeteren van het leesklimaat en de leescultuur, als onderdeel van het algemene lees- en literatuurbeleid van het Ministerie van OCW. Stichting Lezen stemt bestaande activiteiten op het gebied van leesbevordering en literatuureducatie op elkaar af en stimuleert (vernieuwende) leesbevorderende initiatieven, methodieken en instrumenten. Dat gebeurt door organisaties bijeen te brengen en te verbinden en door financiële ondersteuning.

Als kenniscentrum bevordert Stichting Lezen de wisselwerking tussen theorie en praktijk door het stimuleren van onderzoek op het gebied van lezen, het verwerven van kennis en het verspreiden daarvan.

INHOUDSOPGAVE

BESTUURSVERSLAG	2
------------------------------	---

JAARREKENING

Balans per 31 december 2014	10
Staat van baten en lasten	12

TOELICHTING

Toelichting algemeen	15
Toelichting op de balans	17
Toelichting op de staat van baten en lasten	24

OVERIGE GEGEVENS EN SPECIFICATIES

Controleverklaring door de onafhankelijke accountant	30
Overzicht resultaten 2011-2014	32
Overzicht resultaten planperiode 2013-2016	33

BESTUURSVERSLAG

POSITIE IN HET BESTEL EN FINANCIËEL KADER

Stichting Lezen is het landelijke kennis- en expertisecentrum voor leesbevordering en literatuureducatie en heeft de directe verantwoordelijkheid over de besteding van het door de rijksoverheid beschikbaar gestelde budget voor leesbevordering in het kader van de Culturele Basisinfrastructuur. Eind 2012 verleende het Ministerie van OCW Cultuurnota subsidie aan Stichting Lezen voor de jaren 2013-2016 op grond van het meerjarenbeleidsplan 2013-2016 'Samen werken aan een sterke leescultuur' en het instellingsadvies van de Raad voor Cultuur. De subsidie bedroeg in 2014 € 1.872.526,-.

Daarnaast is voor 2014 door het Ministerie van OCW aan Stichting Lezen en het Sectorinstituut Openbare Bibliotheken gezamenlijk € 2.850.000,- toegekend voor de uitvoering van het Actieplan Kunst van Lezen 2012-2015. Stichting Lezen is penvoerder en verzorgt de financiële administratie van het programma Kunst van Lezen.

In 2014 waren er additioneel projectbijdragen van het ministerie van OCW-Directie Emancipatie, en van NBD Biblion voor de Leescoalitiecampagne *Vaders Voor Lezen*, van Stichting Kinderpostzegels en de Nationale Boekenbon voor het project *Lezen is leuk!* en voor internationale activiteiten in het kader van *Elinet* vanuit de Europese Unie. De in 2014 bij Fonds 21 ingediende aanvraag voor *Literatour*, een Boekenweek voor jongeren, werd begin 2015 gehonoreerd.

BELEID

Richtte Stichting Lezen zich voorheen vooral op leeftijdsdoelgroepen, intermediairs en leesbevorderingsprojecten, vanaf 2013 is er meer en strategischer ingezet op een structurele, integrale aanpak van leesbevordering, die gelijklopend is voor de hele doelgroep van 0-18 jaar.

Het doel van leesbevordering blijft hetzelfde: versterking van de leescultuur en van kinderen en jongeren gemotiveerde lezers maken. Voor alle kinderen dient er in het dagelijkse leven thuis en gedurende hun hele onderwijs carrière, hoe die er ook uitziet, ononderbroken aandacht te zijn voor lezen via een aanbod van (educatieve) activiteiten die bijdragen aan leesplezier en literaire vorming. Zo kunnen ze uitgroeien tot blijvende lezers.

De doorgaande leeslijn 0 – 18 is sinds 2005 uitgangspunt van het beleid van SL. Maar de aanpak is veranderd: feiten over lezen en effectieve leesbevordering (succesfactoren) vormen steeds meer de basis van het beleid en het werk van Stichting Lezen. Doordat de succesfactoren ook aan de basis liggen van de Kunst van Lezen-aanpak, wordt het concept van de doorgaande leeslijn verder uitgewerkt en ingebed.

Uiteraard is dit geen status quo: aanvullend onderzoek en onderzoek op nieuwe beleidsterreinen vindt plaats om het beleid te blijven actualiseren en succesfactoren te nuanceren en toe te voegen.

ACTIVITEITEN

Ter versterking van de leescultuur zet Stichting Lezen in de huidige cultuurplanperiode 2013-2016 in op een structurele, integrale aanpak van leesbevordering voor de hele doelgroep van 0-18 jaar. Alle aspecten die van kinderen blijvende lezers kunnen maken, moeten bekend zijn bij de ouders en professionals die met kinderen werken, en moeten worden opgenomen in beleid en praktijk van betrokken instanties. Centraal daarbij staan lokale leesbevorderingsnetwerken op verschillende niveaus: uitvoerend, beleidsmatig en strategisch. Structureel beleid, randvoorwaarden en succesfactoren zijn ook sturend in leesbevorderingsprojecten.

Conform de beleidsvoornemens is in 2014 ingezet op:

- bewustwording van het belang van lezen
- versterking van kenniscentrum en onderzoek (inclusief monitoring en effectmeting)
- deskundigheidsbevordering bij intermediairs en (aankomend) leerkrachten
- onderzoek naar en stimuleren van digitaal lezen
- versterking van (inter)nationale samenwerking
- uitbouw en bestending van de diverse onderdelen van Kunst van Lezen (BoekStart, BoekStart in de kinderopvang, Bibliotheek *op school* in basis en voortgezet onderwijs), en
- de realisatie van strategische leesbevorderingsnetwerken van bibliotheek, kinderopvang, jeugdgezondheidszorg en onderwijs op landelijk, provinciaal en lokaal niveau. Stichting Lezen stimuleert via de Koninklijke Boekverkopersbond (KBb) dat boekhandels zich bij lokale leesbevorderingsnetwerken aansluiten. Dit is succesvol gebeurd bij het project *Lezen is leuk!*

KENNISCENTRUM

De afgelopen jaren is er flink geïnvesteerd in het verzamelen van kennis en dat werpt zijn vruchten af. Het onderzoeksnetwerk van Stichting Lezen is versterkt. De bijzondere leerstoel Leesgedrag aan de Vrije Universiteit heeft mede bijgedragen aan de groei van dit wetenschappelijk netwerk. Stichting Lezen wordt steeds vaker door onderzoekers gevraagd om als inhoudelijk betrokken maatschappelijk partner met een relatief bescheiden financiële rol betrokken te zijn bij onderzoeksaanvragen. De aanstelling van bijzonder hoogleraar Leesgedrag Dick Schram aan de VU eindigde eind 2014. In 2014 heeft het bestuur in samenwerking met de VU het profiel van een mogelijke opvolger vastgesteld. De werving zal in 2015 plaatsvinden. Met de komst van een tweede bijzonder hoogleraar op het gebied van de digitale cultuur aan de Universiteit Twente, waarover in 2014 vergaande principe-afspraken zijn gemaakt, wil Stichting Lezen haar netwerk en het onderzoek naar lezen en digitale media verder uitbreiden en verdiepen. De werving voor deze leerstoel zal eveneens in 2015 starten.

Stichting Lezen ambieert gezien te worden als dé expert op het gebied van leesbevordering en literatuureducatie. Om dat te bereiken is ingezet op kennisverwerving, onderzoek en kennisdeling en worden doelgroepen actief benaderd. Inhoud en communicatie versterken elkaar meer en meer. In 2014 is er vanuit het bureau onderzoek gedaan naar de stand van zaken op het gebied van digitaal lezen (de resultaten komen in 2015 beschikbaar) en naar de ouderlijke leesopvoeding in Nederland en er zijn literatuurstudies uitgevoerd op de thema's ouderbetrokkenheid en differentiatie (verschillen jongens/ meisjes). Dit heeft geleid tot relevante onderzoeks- en beleidspublicaties, zoals het visiestuk 'Lezen in het vmbo' en het beleidsdocument 'Ouderbetrokkenheid'. De nieuw ontwikkelde kennis is gedeeld met relevante samenwerkingspartners tijdens adviesbijeenkomsten en expertmeetings en aan de praktijk getoetst. Stichting Lezen geeft ook steeds vaker een publieksvriendelijke versie van een proefschrift uit, in plaats van het (in toenemende mate Engelstalige) proefschrift, waarmee relevante wetenschappelijke kennis voor een groter publiek toegankelijk wordt gemaakt.

Kennisdeling en het vergroten van deskundigheid en handelingsvaardigheid bij intermediairs heeft prioriteit. In de brochurereeks van Kunst van Lezen en de Kwestie van Lezen-reeks worden in kort bestek en maximaal op de praktijk toegespitst specifieke onderwerpen uitgelicht. Deze brochures vinden gretig aftrek en blijken een welkome ondersteuning voor de professionals. De kennisbank Leesmonitor.nu, die in context geplaatste relevante onderzoeksfeiten en ontwikkelingen over lezen, leesgedrag en leesvaardigheid biedt, kent een groeiend aantal gebruikers. Ditzelfde geldt voor Leesplan.nl, de website met handvatten voor een structurele aanpak van lezen in de praktijk. Leesplan.nl is in 2014 grondig geactualiseerd en ingepast in de digitale bibliotheekinfrastructuur en in de opleiding voor professionele (voor)leescoördinatoren. Stichting Lezen legt prioriteit bij *evidence based* leesbevorderingsbeleid. In 2014 zijn instrumenten ontwikkeld voor evaluatie en effectmeting. Voor de Bibliotheek *op school* en Boekstart zijn monitorinstrumenten (door)ontwikkeld en er is gestart met het in kaart brengen van de kritische prestatie-indicatoren (kpi's) van de vlaggenschipprojecten van Stichting Lezen.

NETWERK EN SAMENWERKING

In 2014 is daarnaast sterk ingezet op verbinding van taal-, lees- en leesbevorderingsbeleid. Stichting Lezen heeft, in overleg met hierbij betrokken directies van het ministerie van OCW, besprekingen gehad om leesbevordering, onderwijs en ouders meer in samenhang te bezien: het betreft de Directies Media & Creatieve Industrie, Kennis, Primair Onderwijs (Ouders en School Samen), Beroeps- en Volwasseneneducatie en Emancipatie.

Dit resulteerde in diverse kennisuitwisselingsbijeenkomsten en in concrete beleidsvoornemens. Zo stond lezen centraal in het beleid van staatssecretaris Dekker met betrekking tot ouderbetrokkenheid via school. Ook bij de totstandkoming van de Leescoalitiecampagne 'Vaders Voor Lezen' waren diverse directies betrokken.

Versterking van samenwerking in het veld is in 2014 voortgezet, in het bijzonder in de Leescoalitie, die op initiatief van Stichting Lezen in 2012 is opgericht. In deze coalitie, werken de landelijke organisaties op het gebied van leesbevordering en promotie (Stichting Lezen, Stichting Lezen & Schrijven, Stichting CPNB en de landelijke bibliotheekorganisatie SIOB (nu KB) en met ingang van 2014 ook de VOB) samen om het lezen in den brede te stimuleren. De directeur van Stichting Lezen is voorzitter van de Leescoalitie, Stichting Lezen is penvoerder. Na het Jaar van het Voorlezen 2013 startte in 2014 de tweede gezamenlijke Leescoalitiecampagne: Vaders Voor Lezen 2014-2015. In december presenteerde de Leescoalitie op het Nationaal Bibliotheekcongres een gemeenschappelijke langjarige ambitie-agenda.

Voor het versterken van de Friese taal- en leescultuur werkt Stichting Lezen samen met het Platform Lêsbefoardering Fryslân (PLF). In 2014 is ingezet op inhoudelijke aansluiting van Friese leesbevordering bij landelijk beleid en het stimuleren van het lezen voor de doelgroep 12+ .

Binnen het Europees Platform Leesbevordering EURead krijgt de internationale samenwerking hechtere vorm. Het platform ontwikkelt zich steeds meer van informatie-uitwisselingsplatform tot een lobbyorganisatie en platform voor internationale kennisdeling en kennisontwikkeling. In 2014 zijn de voorbereidingen getroffen om EURead als stichting vorm te geven. De directeur van Stiftung Lesen Duitsland is voorzitter, directeur van Stichting Lezen is (evenals de directeur van Booktrust) vicevoorzitter.

EURead was eveneens betrokken bij het maken van een voorstel voor een Europees netwerk van organisaties die zich bezighouden met (laag)geletterdheid: Elinet. Hierin zijn 72 organisaties op het gebied van leesbevordering, wetenschap, bibliotheken en onderwijs uit 28 Europese landen vertegenwoordigd. Deze aanvraag is in januari 2014 door de EU gehonoreerd. Stichting Lezen is lid van één van de kernteams.

De Kinderboekenambassadeur is een initiatief van Stichting Lezen en het Nederlands Letterenfonds in samenwerking met de CPNB en SSS. De in 2013 als kinderboekenambassadeur geïnstalleerde Jacques Vriens heeft ook in 2014 het belang van (voor)lezen en kinder- en jeugdliteratuur breed en veelvuldig onder de aandacht gebracht in de media.

PROJECTAANVRAGEN

Evenals voorgaande jaren werden in 2014 tal van activiteiten op het gebied van leesbevordering en literatuureducatie gestimuleerd en ondersteund. In totaal zijn er in 2014 34 projectaanvragen ingediend, waarvan er 21 zijn gehonoreerd (2013: 38 aanvragen, 24 gehonoreerd). Dit is het resultaat van concreter sturen op de projectaanvragen.

Stichting Lezen baseerde toekenningen van projectbijdragen in 2014 op het Meerjarenbeleidsplan 2013-2016, de jaarlijkse toelichting op het bestedingsplan en de criteria voor projectaanvragen. Het projectenoverleg brengt advies uit over projectvoorstellen, veelal na overleg met de betrokkenen en externe deskundigen. De directeur beslist en legt achteraf verantwoording af aan het bestuur.

De projectbijdragen worden toegekend voor medefinanciering en/of het opstarten van projecten. Bij de projectbijdragen die aan derden zijn toegekend, wordt gedurende de looptijd van het project een voorschot van 75% van het toegekende bedrag verstrekt. Na afronding van het project wordt de resterende 25% betaald. Overschrijding van het budget valt ten laste van de aanvragende partij. De toekenningen aan projecten van derden worden in deze jaarrekening verantwoord.

DOELGROEPEN

In 2014 is binnen de doelgroepen sterk ingezet op structurele inbedding van leesbevordering in de instellingen en het bevorderen van deskundigheid van professionals. Samenwerking met het onderwijs en kinderopvang staat centraal. Daarnaast is in 2014 veel aandacht uitgegaan naar ouders als leesopvoeders.

0-6 jaar

Voor de doelgroep voor- en vroegschool is De Nationale Voorleesdagen het vlaggenschipproject waaraan vele honderden kinderdagverblijven, basisscholen en bibliotheken deelnemen. In het kader van Kunst van Lezen is BoekStart verder uitgerold. In totaal doen eind 2014 159 van de 160 basisbibliotheken hieraan mee. Het project wordt volwassen en heeft inmiddels een grote bekendheid. Daarnaast is BoekStart in de kinderopvang, dat als doel heeft met behulp van de bibliotheek het voorleesklimaat in kinderopvang en peuterspeelzalen te versterken, verder doorontwikkeld. 100 basisbibliotheken doen hieraan mee (62,5%) en bereiken in totaal 800 kinderopvanginstellingen en peuterspeelzalen (13%). Inmiddels zijn 500 voorleesleescoördinatoren en 2.800 getrainde pedagogisch medewerkers actief. Hiermee worden ruim 45.000 kinderen in de kinderopvang bereikt.

6-12 jaar

Voor de basisschoolleeftijd blijft De Nationale Voorleeswedstrijd, met een jaarlijks geregistreerd bereik van circa 80.000 kinderen, een niet weg te denken en belangrijk project voor de doelgroep 6 – 12 jaar. In 2014 heeft meer dan 50% van de basisscholen in Nederland meegedaan, een record.

Ook het ingezette beleid gericht op structurele leesbevordering binnen de school, werpt zijn vruchten af: inmiddels zijn er ruim 3.000 jaarplannen opgesteld via de website leesplan.nl en zijn er 2.500 getrainde leescoördinatoren actief.

Daarnaast is er veel energie gezet op het stimuleren van structurele samenwerking tussen bibliotheek en basisschool via het uit Kunst van Lezen voortgekomen project de Bibliotheek *op school* basisonderwijs. Eind 2014 mochten 2.385 scholen zich een Bibliotheek *op school*-school noemen (36%). De Monitor de Bibliotheek op school is in 2012 ontwikkeld om de leesmotivatie van kinderen in kaart te brengen en het leesbevorderingsbeleid op scholen te evalueren. In 2014 deden 70.000 leerlingen, 7.000 leerkrachten en 700 leesconsulenten (bibliotheekmedewerkers) mee aan de Monitor.

Voortgezet onderwijs

Voor de doelgroep voortgezet onderwijs bestaat een aantal jaarlijks doorlopende landelijke leesbevorderingsprojecten: de Jonge Jury, de Inktap, Read2me! en De Weddenschap. De Dioraphte Jongerenliteratuur Prijs, waartoe Stichting Lezen samen met het Nederlands Letterenfonds het initiatief genomen heeft, is inmiddels overgenomen door Stichting CPNB. Stichting Lezen is nog actief betrokken. Stichting Lezen was ook betrokken bij de ontwikkeling van de literair-educatieve elementen van de tweede landelijke Poëzieweek.

In 2014 is vanuit Kunst van Lezen een begin gemaakt met de ontwikkeling van de Bibliotheek *op school* voor het voortgezet onderwijs; het zwaartepunt ligt bij het vmbo. In het najaar zijn pilots gestart op tien scholen.

Pabo

Ook het beleid gericht op leesbevordering op pabo's is geïntensiveerd. De relatie met de pedagogische academies is in 2014 opnieuw versterkt via een congres voor pabodocenten en de paboadviesgroep. De in 2013 ontwikkelde minor Open Boek Pabo werd in 2014 al op 3 pabo's gebruikt. In 2014 zijn de eerste certificaten 'leescoördinator'-pabovariant uitgereikt aan studenten die de minor Open Boek Pabo hebben afgerond. Ook vond in het kader van Kunst van Lezen de derde Voorleeswedstrijd voor Pabo-studenten plaats, waaraan 40 pabo's deelnamen (33 in 2013).

Mbo

In het kader van de opleiding Pedagogisch Werk en Onderwijsassistent loopt al langer een meerjarig traject. In 2014 vond de eerste Voorleeswedstrijd voor Onderwijsassistenten plaats. De vraag naar leesbevorderingsprojecten voor het hele mbo neemt toe. Stichting Lezen heeft hiervoor in 2014 plannen en activiteiten ontwikkeld.

RESULTATEN

Resultaten in schema

Art.3.35, lid 1 Letteren, coördinatie leesbevordering en literatuureducatie

	Huidig boekjaar		Activiteitenplan		Vorig boekjaar	
	Aantal	Aantal bereikt*	Aantal	Aantal bezoeken	Aantal	Aantal bereikt*
Educatie/deskundigheidsbevordering						
aantal projecten 0-6 jaar	6	426.178	5		6	
aantal projecten 6-12 jaar	8	512.023	5		8	
aantal projecten 12-18 jaar	13	191.497	9		10	
anders, namelijk doelgroep overstijgend	2	12.722	1		5	
Onderzoek						
aantal onderzoeken	6	n. v. t.	5	n. v. t.	8	n. v. t.
aantal publicaties	6	7.539	7		6	
anders, namelijk folderlijn voor intermediairs, website	14	103.900	2		8	
Conferenties, symposia en beurzen		6.587	5		8	
aantal conferenties, symposia, beurzen	6		5		8	
anders, namelijk adviescommissies en expertmeetings	4	159	2		6	300

* Dit betreft aantallen bezoekers / deelnemers aan evenementen of congressen, bereikt publiek b.v. aan de hand van oplagen van brochures, websitebezoeken etc.

In bovenstaande aantallen bereikt huidig boekjaar zijn de volgende schattingen opgenomen.

Projecten 0-6 jaar

Nationale Voorleesdagen: feitelijke cijfers betreffen het aantal scholen/kinderopvanglocaties/peuterspeelzalen dat materialen hebben opgevraagd. Op basis van kengetallen van het ministerie van OCW met betrekking tot gemiddelde aantallen kinderen per klas/groep is een bereik van 322.380 kinderen berekend. Kinderen die via bibliotheek of boekenwinkel werden bereikt zijn hierin niet meegeteld (1300 materiaal aanvragen).

Conferenties, symposia beurzen.

HSN conferentie: eigen schatting aantal bezoekers op basis van aantallen voorgaande jaren.

Beurs en gezin: voorzichtige schatting door aanvrager van aantal bezoekers in verband met andere opzet van de beurs.

	Huidig boekjaar *	Activiteitenplan	Vorig boekjaar
Aantal bezoeken website	183.211		188.262
Waarvan aantal unieke bezoekers per jaar	142.476		118.500

*In 2014 zijn de websites leesplan.nl en leesmonitor.nu. vernieuwd. In verband met deze overgang geven de bezoekcijfers een vertekend beeld.

	Huidig boekjaar	Activiteitenplan	Vorig boekjaar
Aantal vrijwilligers	0	0	0

Voor een compleet overzicht van de gerealiseerde activiteiten en de bereikcijfers behorende bij deze projecten, zie hoofdstuk 8 van het jaarverslag 2014.

PRESTATIE-EISEN EN SPECIFIEKE AANDACHTSPUNTEN SUBSIDIEBESCHIKKING 18-9-2012

Aan de verplichting om voor 1 januari 2015 een onafhankelijk stakeholder/klanttevredenheids-onderzoek te laten uitvoeren, is voldaan. Onderzoeksbureau Oberon heeft de zelfevaluatie uitgevoerd. Er zijn interviews gehouden met relevante stakeholders en gebruikers zijn digitaal geëvalueerd. Uit het onderzoek "Leesbevordering op de kaart" blijkt dat Stichting Lezen het goed doet. Zowel de stakeholders als de gebruikers zijn positief over de stichting. De grotere nadruk op het kenniscentrum wordt gewaardeerd. Tevens wordt het van belang geacht dat de stichting naast haar kenniscentrumfunctie ook projecten uitvoert, en dat zij voeling met de praktijk houdt. Als aanbeveling kwam naar voren dat Stichting Lezen zich sterker kan profileren. Ook constateren de stakeholders dat er op dit moment veel organisaties werkzaam zijn op het gebied van lezen en leesbevordering. Volgens de stakeholders is het denkbaar dat er één organisatie komt die als boegbeeld dient voor lezen en leesbevordering in Nederland.

In dit licht ziet het bestuur de ontwikkelingen rond de geïntegreerde benadering van taal-, lees- en leesbevorderingsbeleid, en activiteiten binnen de Leescoalitie en Kunst van Lezen, waarbij Stichting Lezen als respectievelijk voorzitter en penvoerder een expliciet leidende rol heeft, als stappen in de goede richting.

Reflectie op aandachtspunten in het advies van de Raad voor Cultuur

De Raad gaf aan dat Stichting Lezen belangrijke taken heeft in de letterensector en dat zij deze met een relatief kleine subsidie overtuigend uitvoert. De Raad gaf ook aan dat Stichting Lezen nog scherper zou moeten prioriteren door leesonderzoek en leesbevorderingsbeleid in een digitale context sterker tot inzet van beleid te maken, waarbij samengewerkt zou moeten worden met publieke en private partijen die zich met vergelijkbare thema's bezighouden. Ook zou de relatie met pabo's moeten worden verstevigd en zou de ontwikkeling van gevalideerde instrumenten voor effect- en resultaatmeting moeten worden uitgebouwd. Het bestuur constateert dat er voor alle genoemde aspecten in de eerste twee jaar van de huidige planperiode volop aandacht is geweest. Er wordt geprioriteerd door minder afzonderlijke projecten van derden mee te ontwikkelen en meer in te zetten op verdieping en versterking, ook via samenwerking en inzet op de Kunst van Lezen-aanpak. De relatie met de pedagogische academies is in 2014 opnieuw versterkt via de pabovoorleeswedstrijd, een congres voor pabodocenten en de paboadviesgroep. Ook zijn de eerste certificaten 'leescoördinator'-pabovariant uitgereikt aan studenten die de minor Open Boek Pabo hebben afgerond. Onderzoek naar lezen in een digitale context vindt plaats, er verscheen een brochure over digitale kinderboeken, er zijn NWO-aanvragen gedaan, er is samenwerking met het Nederlands Letterenfonds en uitgevers, en Stichting Lezen was betrokken bij de ontwikkeling van een prijs voor kinderboekenapps. Daarnaast is er in 2014 veel aandacht uitgegaan naar evaluatie en effectmeting door naast de monitorinstrumenten van Kunst van Lezen ook de eigen projecten en activiteiten te evalueren en kpi's van de grote landelijke leesbevorderingsprojecten vast te stellen.

FINANCIËLE POSITIE

Het exploitatieresultaat over 2014 is € 204.083,-. Projecten hebben veelal een looptijd langer dan een jaar, met als gevolg dat niet alle toegekende projectbijdragen en lasten zijn betaald. Daarvoor is er per ultimo 2014 een nog te betalen bedrag van € 1.171.646,- voor Stichting Lezen en € 269.974,- voor Kunst van Lezen in de balans opgenomen. De liquide middelen zijn voldoende om aan de verplichtingen te voldoen.

Waar een aantal projecten vertraging opliep en begin 2015 doorgang zullen vinden, is gebruik van de bestemmingsreserves voor 2015 voorzien.

Reflectie op ondernemerschap

Het budget voor de reguliere activiteiten 2013-2016 in het kader van de BIS is bijna 20% lager dan het budget van de vorige cultuurplanperiode. Stichting Lezen heeft dit opgevangen door het personeelsbestand kritisch te bekijken, meer activiteiten (zoals de organisatie van congressen en expertmeetings) in huis te organiseren, met uitvoerende organisaties afspraken te maken over afbouw van het budget, kostenefficiënter te werken via samenwerking met andere partners en door van het publiek een bijdrage te vragen in de verzendkosten van producten en voor de deelname aan activiteiten. Tevens is succesvol ingezet op het verwerven van additionele middelen voor meerjarige projecten.

Voor het financieel verslag zij verwezen naar de jaarrekening 2014.

Toekomst

Voor een inzicht in de financiële verwachtingen voor de toekomst verwijzen wij naar het overzicht resultaten planperiode 2013-2016 op pagina 33.

BESTUUR EN MANAGEMENT

Titus Al (benoemd 1-6-2006, herbenoemd 1-6-2010) is conform het schema van aftreden afgetreden in juni 2014.

Begin 2015 treden twee nieuwe bestuursleden aan. De tweede zittingstermijn van de heer Schuyer is met een half jaar verlengd tot april 2015, aangezien er nog geen opvolger gevonden was. In januari 2015 is een de voordracht aan de minister gedaan voor een nieuwe beoogd voorzitter, die per april 2015 aantreedt.

Ultimo 2014 bestond het bestuur uit:

Eddy Schuyer, voorzitter (benoemd 1-10-2006, herbenoemd 1-10-2010, aftreden 1-10-2014, verlengde termijn tot 1-4-2015).

Cor Nagtegaal, penningmeester/secretaris (benoemd 20-6-2007, herbenoemd 20-6-2011, aftreden 20-6-2015).

Paulien Loerts (benoemd 17-9-2008, herbenoemd 17-9-2012, aftreden 17-9-2016).

Cathy Spierenburg (benoemd 21-4-2008, herbenoemd 21-4-2012, aftreden 21-4-2016).

Herman Franssen (benoemd 1-2-2012, beoogde herbenoeming 1-2-2016).

Het bestuur is in 2014 vier maal in reguliere bestuursvergadering bij elkaar geweest. Alle voor de continuïteit van het werk van Stichting Lezen belangrijke ontwikkelingen en stukken zijn in deze vergaderingen besproken. Aan het eind van het eerste halfjaar heeft het bestuur zich gebogen over de prognoses voor het komende halfjaar in relatie met de begroting. Tevens vond een beleidsdag plaats met het bestuur en het bureau en heeft het bestuur in het najaar buiten aanwezigheid van de directie besloten vergaderd over beleidsontwikkelingen, de toename in activiteiten en de consequenties daarvan voor organisatie en medewerkers. Daarnaast vond op diverse punten bilateraal overleg plaats.

Belangrijke onderwerpen waren onder andere de nieuwe accountant die het bestuur in 2014 heeft aangetrokken, de opvolging van de heer Schram, bijzonder hoogleraar Leesgedrag aan de VU, de beoogde aanstelling van een tweede bijzonder hoogleraar aan de Universiteit Twente, de samenwerking binnen de Leescoalitie en de ontwikkelingen binnen Kunst van Lezen. Tijdens de beleidsmiddag is gesproken over de thema's ouderbetrokkenheid, geïntegreerd taal-, lees- en leesbevorderingsbeleid en de rol van de verschillende intermediairs, en de samenwerking tussen verschillende organisaties.

Governance Code Cultuur

Stichting Lezen functioneerde in 2014 conform de uitgangspunten van de Governance Code Cultuur. De stichting werkt met een bestuur-model, waarbij het bestuur op afstand functioneert, in de geest van het raad-van-toezicht-model. De governance structuur is vastgelegd in de statuten. Er is (nog) geen bestuursreglement opgesteld, noch een directiereglement. De directeur is verantwoordelijk voor de realisatie van de doelstellingen uit het beleidsplan, de uitvoering van de benodigde werkzaamheden door het bureau en de financiële organisatie. Het bestuur is eindverantwoordelijk. Directeur legt inhoudelijk verantwoording af middels inhoudelijke verslagen van de voortgang van de werkzaamheden die het bestuur in zijn vergaderingen bespreekt. Financiële verantwoording en monitoring geschiedt op basis van kwartaalrapportages aan de penningmeester, en een mid-term review halverwege het jaar met een prognose voor het komende half jaar aan het bestuur. In november wordt op basis van het beleidsplan het jaarplan van het komende jaar besproken en stelt het bestuur de begroting van het er op volgende jaar vast.

Het bestuur heeft in 2014 met het oog op het verloop in het bestuur conform het rooster van aan- en aftreden, zijn samenstelling en functioneren besproken en besloten versneld trachten te komen tot invulling van de openstaande bestuurszetels. Naast onafhankelijkheid en kwaliteit stond daarbij een diverse samenstelling voorop, zodat de diverse doelgroepen waarop Stichting Lezen zich richt ook in bestuurlijke zin vertegenwoordigd zijn. Daarnaast heeft het bestuur besloten met ingang van 2015 jaarlijks een extra vergadering over strategie en organisatie te beleggen als structurele voortzetting van de beleidsvergaderingen die in het verleden jaarlijks plaatsvonden. De vergaderfrequentie van het bestuur is hiermee verhoogd van vier naar minimaal vijf maal per jaar.

Overeenkomstig de meldingsplicht, opgenomen in de Regeling op het specifiek cultuurbeleid, is in 2014 uitstel van het indienen van de jaarrekening gevraagd. Vanwege het feit dat het vinden van een nieuwe voorzitter meer voeten in de aarde had dan voorzien, is het ministerie verzocht de zittingstermijn van de voorzitter met een half jaar te verlengen.

Ultimo 2014 is Gerlien van Dalen de directeur van Stichting Lezen. De voorzitter van het bestuur voert jaarlijks een functioneringsgesprek met de directeur. De beloning van de directie blijft ruim binnen de WNT-norm. Het bestuur is onbezoldigd.

Er deed zich in 2014 één personele wijziging voor: vanwege het aanvaarden van een andere baan is een medewerker vervangen. Eind 2014 waren er 14 medewerkers in dienst (13,11 fte). Voor een uitvoerig verslag van de werkzaamheden van Stichting Lezen in 2014 en de organisatorische ontwikkelingen zij verwezen naar het inhoudelijke jaarverslag 2014.

Voor het overige spreekt het bestuur zijn waardering uit voor de inzet van het bureau in 2014. De stichting is ondernemend en stelt zich actief op in projecten en samenwerkingen, zowel nationaal als internationaal, en heeft in 2014 een substantieel bedrag aan additionele middelen weten te genereren. De voorgenomen beleidslijn: versterking kenniscentrum, inzet op structurele aanpak van leesbevordering, een centrale rol voor Stichting Lezen in (nieuwe) samenwerkingen - ook internationaal - en de adviserende rol in onderzoek naar digitaal lezen, krijgen goed vorm. Het bureau realiseert met een relatief bescheiden budget en grote inzet een veelheid aan activiteiten, van leesbevorderingsprojecten en onderzoek tot deskundigheidsbevordering, die bovendien een breed publiek bereiken. Met haar grote landelijke leesbevorderingscampagnes en projecten bereikt Stichting Lezen een divers en nog steeds in aantal toenemend publiek van kinderen en jongeren en hun begeleiders. De structurele leesbevorderingsaanpak binnen Kunst van Lezen geeft goede resultaten te zien, en Stichting Lezen wordt, getuige de zelfevaluatie en de evaluatie van Kunst van Lezen, gezien en gewaardeerd als het kennis- en expertisecentrum op het gebied van lezen en leesbevordering.

Het bestuur heeft de jaarrekening vastgesteld in zijn bestuursvergadering van 20 maart 2015.

Amsterdam, 20 maart 2015

Eddy Schuyer,
voorzitter

Cor Nagtegaal,
penningmeester/secretaris

Paulien Loerts

Cathy Spierenburg

Herman Franssen

Gillis Dorleijn

Hetty Mulder

JAARREKENING

Balans per 31 december 2014

(na verwerking resultaat)

A c t i v a

	2014		2013	
	€	€	€	€
Vaste Activa				
Materiële vaste activa (1)		25.918		43.045
Vlottende Activa				
Voorraad BoekStart koffertjes		-		81.948
Vorderingen (2)		609.042		436.103
Liquide middelen (3)		<u>1.779.318</u>		<u>1.310.406</u>
		<u>2.388.360</u>		<u>1.828.457</u>
TOTAAL ACTIVA		<u>2.414.278</u>		<u>1.871.502</u>

	P a s s i v a			
	2014		2013	
	€	€	€	€
Eigen vermogen				
Algemene reserve (4)	122.135		89.447	
Bestemmingsfonds OCW CuNo (5)	140.955		20.841	
Bestemmingsreserve OCW 2009-2012 (6)	46.338		46.338	
Bestemmingsfonds OCW Kunst van Lezen (7)	142.531		59.606	
Bestemmingsfonds Fonds Leesbevordering (8)	59.440		59.440	
Bestemmingsreserve Leescoalitie (9)	84.307		84.307	
Bestemmingsreserve verplichtingen (10)	-		31.645	
		595.706		391.624
Kortlopende schulden				
Projecten nog te betalen (11)	1.171.646		881.013	
Projecten nog te betalen Kunst van Lezen (12)	269.974		520.067	
Overige schulden/overlopende passiva (13)	376.952		78.798	
		<u>1.818.572</u>		<u>1.479.878</u>
TOTAAL PASSIVA		<u>2.414.278</u>		<u>1.871.502</u>

Staat van baten en lasten

	2014		2013	
	werkelijk	begroot	werkelijk	begroot
	€	€ (niet gecontroleerd)	€	€ (niet gecontroleerd)
B a t e n				
<i>Opbrengsten</i>				
Eigen inkomsten (14)	242.269	157.100	223.167	75.000
Inkomsten Kunst van Lezen (15)	89.625	-	-	-
<i>Subsidie</i>				
Structurele subsidie OCW CuNo (437786+ 563534)	1.872.526	1.861.434	1.866.516	1.861.434
Fricatiekostenvergoeding OCW CuNo (478868)	-	-	138.957	137.802
<i>Totaal Subsidie CuNo</i>	<i>1.872.526</i>	<i>1.861.434</i>	<i>2.005.473</i>	<i>1.999.236</i>
Subsidie Min. van OCW (359050)*	2.850.000	2.850.000	2.850.000	2.850.000
Subsidie Min. van OCW (DE/574196)**	215.975	-	93.373	-
<i>Totaal overige (niet-structurele) subsidies</i>	<i>3.065.975</i>	<i>2.850.000</i>	<i>2.943.373</i>	<i>2.850.000</i>
Stichting Kinderpostzegels "Lezen is Leuk!"	271.288	302.857	-	-
<i>Totaal bijdragen uit private middelen</i>	<i>271.288</i>	<i>302.857</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Totale Baten	5.541.683	5.171.391	5.172.013	4.924.236

* Deze subsidie is voor de uitvoering van het programma *Kunst van Lezen* - waarin Stichting Lezen en het Sectorinstituut Openbare Bibliotheken (SIOB) nauw samenwerken.

** De subsidie is toegekend voor de uitvoering van de Leescoalitiecampagne 'Vaders Voor Lezen'

	2014		2013	
	werkelijk	begroot	werkelijk	begroot
	€	€ (niet gecontroleerd)	€	€ (niet gecontroleerd)
L a s t e n				
Beheerlasten personeel (16)	265.381	261.950	252.340	249.000
Beheerlasten materieel (19)	140.411	167.004	147.518	175.836
<i>Totale Beheerlasten</i>	<u>405.792</u>	<u>428.954</u>	<u>399.858</u>	<u>424.836</u>
Activiteitenlasten personeel (17)	319.828	350.000	322.778	350.000
Projectlasten eigen projecten personeel (18)	57.095	57.500	57.577	57.500
Beheerlasten personeel KvL (20)	397.154	400.000	391.534	400.000
<i>Totaal Activiteitenlasten personeel</i>	<u>774.077</u>	<u>807.500</u>	<u>771.889</u>	<u>807.500</u>
Projectbijdragen aan derden	579.578		745.529	
Eigen projecten Stichting Lezen materieel	652.195		609.644	
Projecten totaal	<u>1.231.773</u>	1.203.600	<u>1.355.173</u>	1.297.900
Vervallen subsidieverplichtingen	(64.304)	-	(16.372)	(20.000)
Beheerlasten materieel KvL (20)	43.109	97.600	55.812	97.600
Totaal activiteitenlasten materieel KvL (20)	<u>2.416.437</u>	<u>2.352.400</u>	<u>2.343.048</u>	<u>2.352.400</u>
Totaal materiele lasten Kunst van Lezen	<u>2.459.546</u>	<u>2.450.000</u>	<u>2.398.860</u>	<u>2.450.000</u>
Vaders Voor Lezen	274.143	-	93.373	-
Stichting Kinderpostzegels “Lezen is Leuk!”	279.148	302.857	-	-
<i>Totale Activiteitenlasten Materieel</i>	<u>4.180.306</u>	<u>3.956.457</u>	<u>3.831.034</u>	<u>3.727.900</u>
Totale Lasten	<u>5.360.175</u>	<u>5.192.911</u>	<u>5.002.781</u>	<u>4.960.236</u>
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	181.508	(21.520)	169.232	(36.000)
Ontvangen rente	22.575	18.000	26.943	18.000
Af: Toegerekend aan Kunst van Lezen (20)	-	-	(7.242)	-
Saldo Rentebaten	<u>22.575</u>	<u>18.000</u>	<u>19.701</u>	<u>18.000</u>
Exploitatieresultaat boekjaar	204.083	(3.520)	188.933	(18.000)

	2014		2013	
	werkelijk	begroot	werkelijk	begroot
	€	€ (niet gecontroleerd)	€	€ (niet gecontroleerd)
Verdeling exploitatie resultaat boekjaar				
• ten laste van fonds Leesbevordering (8)	-	-	(9.785)	(18.000)
• ten gunste van bestemmingsfonds KvL (7+ 21)	82.926	-	59.606	-
• ten gunste van bestemmingsres. Leescoalitie (9)	-	-	84.307	-
• ten gunste van bestemmingsres. Verpl. (11)	<u>(31.645)</u>	-	<u>31.645</u>	-
	<i>51.281</i>	-	<i>165.773</i>	<i>(18.000)</i>
• ten gunste/laste van algemene reserve (4)	32.688	-	2.319	-
• ten gunste/laste van bestemmingsfonds OCW (5)	<u>120.114</u>	<u>(3.520)</u>	<u>20.841</u>	-
	<i>152.802</i>	<i>(3.520)</i>	<i>23.160</i>	-
	<u>204.083</u>	<u>(3.520)</u>	<u>188.933</u>	<u>(18.000)</u>

TOELICHTING

Toelichting algemeen

Voor een beschrijving van de belangrijkste activiteiten van de stichting wordt verwezen naar het bestuursverslag.

De jaarrekening is opgesteld conform de standaarden zoals opgenomen in Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 “Organisaties zonder winststreven” alsmede in overeenstemming met het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2013-2016, de relevante bepalingen zoals opgenomen in diverse verleningsbeschikkingen van het Ministerie van OCW en de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector.

Gezien de specifieke behandeling en verwerkingswijze van projectbijdragen door Stichting Lezen verstrekt het opnemen van een kasstroomoverzicht geen aanvullend inzicht. Derhalve is geen kasstroomoverzicht in de jaarrekening opgenomen.

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING

Oordelen en schattingen

Bij de toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de directie van de stichting zich diverse oordelen en schattingen. De belangrijkste oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen zijn, voor zover van toepassing, opgenomen in de relevante paragrafen. Werkelijke uitkomsten kunnen afwijken van gemaakte schattingen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs verminderd met een lineaire afschrijving gebaseerd op de verwachte economische levensduur.

Voorraden

De voorraad betrof promotieartikelen (koffertjes, kinderboekjes, informatiefolders) voor het programma BoekStart. In 2014 wordt deze niet langer als balanspost maar direct in de lasten opgenomen.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid.

Vermogen/bestemmingsfonds OCW

In navolging van uitvoeringsafspraken met het Ministerie van OCW inzake de Cultuurnota 2005-2008 wordt ook in de Cultuurplanperiode 2013-2016 een overschot dan wel tekort van het projectenbeheer en de bureauexploitatie naar rato van het aandeel van het Ministerie van OCW in het totale overschot dan wel tekort toegevoegd respectievelijk onttrokken aan een bestemmingsfonds OCW. Afrekening van dit vierjarenbudget vindt plaats op basis van het totaalresultaat over vier jaren.

Het jaarlijkse restantresultaat als blijktend uit de staat van baten en lasten wordt vervolgens toegevoegd/onttrokken aan de algemene reserve.

In de vaststelling van de vierjaarlijkse subsidie 2009-2012, verplichtingnummer 59/2916 referentie 528756 heeft het Ministerie van OCW bepaald dat het niet bestede deel ad. € 46.338 opgenomen dient te worden in een “bestemmingsreserve restant subsidie OCW 2009-2012”.

Bestemmingsfondsen en -reserves

Van het resultaat over 2014 is € 137.839 toegevoegd aan het bestemmingsfonds OCW CuNo.

De bijdrage voor Kunst van Lezen bedroeg in 2014 € 2.850.000. Hiervan is besteed € 2.764.196. Het resultaat

ad. € 85.804 is toegevoegd aan het bestemmingsfonds Kunst van Lezen. Dit fonds zal in 2015 aangewend worden voor een stimuleringsregeling voor de Bibliotheek *op school*.

Het Fonds Leesbevordering wordt ingezet voor leesbevorderingsprojecten (De Nationale Voorleeswedstrijd en De Nationale Voorleesdagen).

De bestemmingsreserve Leescoalitie wordt ingezet voor activiteiten die uitgevoerd worden binnen het samenwerkingsverband De Leescoalitie.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost. Stichting Lezen beschikt alleen over primaire financiële instrumenten.

Overige activa en passiva

Alle posten in de balans worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld.

GRONDSLAGEN VAN RESULTAATBEPALING

Het resultaat is het saldo van de baten en lasten als gevolg van de toekenning van projectgelden, van de bureauvoering van de stichting en de baten en lasten voortvloeiende uit de door haarzelf uitgevoerde projecten.

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar en de activiteiten waarop zij betrekking hebben. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. Projecten van derden en eigen projecten worden verantwoord in het jaar van toekenning. Resultaten op projecten worden verantwoord in het jaar van afrekening.

De afschrijvingen geschieden tijdsevenredig op basis van de verwachte economische levensduur. Op aanschaffingen in het verslagjaar wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Toelichting op de balans

Materiële vaste activa (1)

Het verloop van deze post is als volgt:

	Computers	Inventaris	Totaal
	€	€	€
Boekwaarde 1 januari 2014	5.703	37.342	43.045
Investerings	-	-	-
Desinvesteringen	-	-	-
Cumulatieve afschrijving op desinvesteringen	-	-	-
Afschrijvingen	(3.649)	(13.478)	(17.127)
Balans 31 december 2014	<u>2.054</u>	<u>23.864</u>	<u>25.918</u>

Bij de computers wordt elk jaar 33,3% van de aanschafwaarde afgeschreven; bij de inventaris wordt elk jaar 20% van de aanschafwaarde afgeschreven.

	2014	2013
	€	€

Vorderingen (2)

Depotbedrag TNT Post	1.000	1.000
Nog te ontvangen rente	18.693	16.622
Vooruitbetaalde kosten	89.226	93.530
Nog te ontvangen subsidie Vaders voor Lezen	170.560	275.520
Nog te ontvangen subsidie Lezen is Leuk!	265.000	-
Vakantiedagen reservering	1.308	-
Overige vorderingen	63.255	49.431
	<u>609.042</u>	<u>436.103</u>

Liquide middelen (3)

ABN AMRO Bestuurrekening	5.062	28.690
ABN AMRO Ondernemersrekening	13.334	6.477
ABN AMRO Ondernemersdeposito	33	748
ABN AMRO Ondernemerstopdeposito	-	542
ABN AMRO Loyaldeposito	1.756.173	1.269.655
ING Bank	4.656	4.291
Kas	60	3
	<u>1.779.318</u>	<u>1.310.406</u>

De banksaldi zijn direct opeisbaar.

	2014	2013
	€	€

Algemene reserve (4)

Van het resultaat over 2014 wordt € 32.688 toegevoegd aan de algemene reserve.

De mutatie in het vermogen kan als volgt worden weergegeven:

Saldo 1 januari	89.447	87.128
Correctie Min. Van OCW (jaarverantw.2013/698892) (11)	3.170	-
Uit resultaat boekjaar	<u>29.518</u>	<u>2.319</u>
Saldo 31 december	<u><u>122.135</u></u>	<u><u>89.447</u></u>

* Berekening volgens formule Eigen inkomsten (EI) t.o.v. aandeel Ministerie van OCW (OCW):

$$EI/(EI+OCW): \text{€} / (\text{€} + \text{€}) * \text{€} = \text{€}$$

Zie ook "Toelichting algemeen", bladzijde 15, § Vermogen/bestemmingsfonds OCW.

Bestemmingsfonds OCW CuNo (5)

Van het resultaat over 2014 wordt € 120.114 toegevoegd aan het bestemmingsfonds OCW CuNo.

De mutatie in het vermogen kan als volgt worden weergegeven:

Saldo 1 januari	20.841	46.338
Naar bestemmingsfonds restant subsidie OCW 2009-2012	-	(46.338)
Correctie Min. Van OCW (jaarverantw.2013/698892) (11)	28.475	-
Uit resultaat boekjaar	<u>91.639</u>	<u>20.841</u>
Saldo 31 december	<u><u>140.955</u></u>	<u><u>20.841</u></u>

* Berekening volgens aandeel Ministerie van OCW (OCW) t.o.v. Eigen inkomsten (EI).

$$OCW/(EI+OCW): \text{€} / (\text{€} + \text{€}) * \text{€} = \text{€}$$

Zie ook "Toelichting algemeen", bladzijde 12, § Vermogen/bestemmingsfonds OCW

Bestemmingsreserve restant subsidie OCW 2009-2012 (6)

Van het resultaat over 2014 wordt € 0 toegevoegd aan de bestemmingsreserve restant subsidie OCW 2009-2012.

Saldo 1 januari	46.338	-
Naar bestemmingsfonds CuNo 2009-2012*	-	46.338
Uit resultaat boekjaar	<u>-</u>	<u>-</u>
Saldo 31 december	<u><u>46.338</u></u>	<u><u>46.338</u></u>

* Zie "Toelichting algemeen", bladzijde 15, § Vermogen/bestemmingsfonds OCW.

	2014	2013
	€	€

Bestemmingsfonds Kunst van Lezen (7)

Van het resultaat over 2014 wordt € 82.925 toegevoegd aan het Bestemmingsfonds Kunst van Lezen

De mutatie in het vermogen kan als volgt worden weergegeven:

Saldo 1 januari	59.606	-
Uit resultaat boekjaar (20)	<u>82.925</u>	<u>59.606</u>
Saldo 31 december	<u><u>142.531</u></u>	<u><u>59.606</u></u>

Stichting Lezen heeft met ingang van 2012 ervoor gekozen de projectsubsidie "Kunst van Lezen 2012-2015" onderdeel uit te laten maken van de verantwoording van de vierjaarlijkse instellingsubsidie en derhalve te verantwoorden in de jaarrekening van Stichting Lezen. Overeenkomstig is het batig saldo Kunst van Lezen toegevoegd aan een bestemmingsfonds zodat dit aangewend kan worden in de resterende subsidieperiode 2012-2015.

Bestemmingsfonds Fonds Leesbevordering (8)

Van het resultaat over 2014 wordt € 0 ten laste gebracht van het fonds Leesbevordering.

De mutatie kan als volgt worden weergegeven:

Beginsaldo 1 januari	59.440	69.225
Uit resultaat boekjaar	<u>-</u>	<u>(9.785)</u>
Saldo 31 december	<u><u>59.440</u></u>	<u><u>59.440</u></u>

Het fonds Leesbevordering is bestemd om leesbevorderingsactiviteiten te financieren.

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	€	€
Bestemmingsreserve Leescoalitie – Jaar van het Voorlezen (9)		
Van het resultaat over 2014 wordt € 0 toegevoegd aan de Bestemmingsreserve Leescoalitie.		
De mutatie kan als volgt worden weergegeven:		
Beginsaldo 1 januari	84.307	-
Uit resultaat boekjaar	<u>-</u>	<u>84.307</u>
Saldo 31 december	<u>84.307</u>	<u>84.307</u>

De Leescoalitie is een samenwerkingsverband met Stichting Lezen en Schrijven, de CPNB en de bibliotheken. Deze reserve kan worden ingezet voor Leescoalitie activiteiten. In 2014 is geen gebruik gemaakt van deze bestemmingsreserve.

Bestemmingsreserve verplichtingen (10)

Saldo 1 januari	31.645	-
Correctie Min. Van OCW (jaarverantw. 2013/698892)	(31.645)	-
Uit resultaat boekjaar	<u>-</u>	<u>31.645</u>
Saldo 31 december	<u>-</u>	<u>31.645</u>

Ultimo 2013 is de bestemmingsreserve verplichtingen gevormd. In de vaststelling van de jaarverantwoording 2013 heeft OCW aangegeven dat het vormen van de reserve niet akkoord is en dat deze ten gunste van de algemene reserve (4) en het bestemmingsfonds CuNo (5) gecorrigeerd dient te worden.

	2014	2013
	€	€
Projecten nog te betalen (11)		
Universiteit Leiden Vroege start met boeken 2010-2013	-	32.608
Universiteit Utrecht Leerproces VMBO	31.575	31.575
Bibliotheek Den Haag Leeskr8! 2011-2014	3.523	3.523
Toekenningen 2012 afrekeningen	44.655	71.071
Toekenningen 2013 afrekeningen	29.622	231.864
Toekenningen 2014 voorschotten en afrekeningen	444.852	-
Nog te besteden NVW gelden	99.495	82.661
Nog te besteden subsidie (11a+ 11b)	277.364	234.627
Overige nog te betalen projectkosten	240.560	193.084
	<u>1.171.646</u>	<u>881.013</u>

Bij de aan derden toegekende projectgelden wordt 75% van het toegekende bedrag bevoorschot. Na afrekening van het project wordt de (resterende) 25% overgemaakt (mits de toegekende middelen volledig benut en verantwoord zijn). Er bestaat dus onzekerheid omtrent een (on)voorwaardelijke verplichting voor zover aan projecten van derden toegekende gelden minder zullen bedragen dan het maximaal toegekende bedrag (100%).

Nog te besteden subsidie Vaders Voor Lezen (11a)

Saldo 1 januari	234.627	-
<i>Bijdragen</i>		
Projectsubsidie OCW Emancipatie <i>verplichtingsnummer 81000/456</i>	-	328.000
<i>Besteding</i>	<u>(215.975)</u>	<u>(93.373)</u>
Saldo 31 december 2014	<u>18.652</u>	<u>234.627</u>

Nog te ontvangen subsidie Lezen is Leuk (11b)

Saldo 1 januari	-	-
<i>Bijdragen</i>		
Projectsubsidie St. Kinderpostzegels nummer 8840510	530.000	
<i>Besteding</i>	<u>(271.288)</u>	-
Saldo 31 december 2014	<u>258.712</u>	-

	2014	2013
	<u>€</u>	<u>€</u>
Projecten nog te betalen Kunst van Lezen (12)		
Toekenningen huidige boekjaar	226.904	89.598
Overige projectkosten*	<u>43.070</u>	<u>430.469</u>
	<u><u>269.974</u></u>	<u><u>520.067</u></u>

*Bij de aan derden toegekende projectgelden Kunst van Lezen wordt 100 % van het toegekende bedrag bevoorschot.
Bij afrekening van het project worden de eventueel niet volledig benutte toegekende middelen teruggevorderd.
Er bestaat onzekerheid over de volledige uitputting van de voorlopig aan derden toegekende projectgelden.*

** Met ingang van 2014 worden de facturen met betrekking tot Kunst van Lezen opgenomen onder de post Crediteuren (13) in plaats van nog te betalen Overige projectkosten Kunst van Lezen*

Overige schulden en overlopende passiva (13)

Crediteuren	306.020	11.247
Loonbelasting/soc.verzekeringen/pensioenlasten	25.256	17.642
Vakantiegeld reservering	28.042	26.224
Vakantiedagen reservering	-	4.647
Overige te betalen kosten	<u>17.634</u>	<u>19.038</u>
	<u><u>376.952</u></u>	<u><u>78.798</u></u>

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Door het Ministerie van OCW is voor de periode 2013-2016 een subsidie toegezegd van € 1.830.000 per jaar. Inclusief loon- en prijsbijstellingen bedraagt de subsidie voor 2014 € 1.872.526

Door het Ministerie van OCW is voor 2012 tot en met 2015 een subsidie inzake Kunst van Lezen toegezegd van € 2.850.000 per jaar.

Toelichting op de staat van baten en lasten

	2014	2013
	€	€
Eigen inkomsten (14)		
<i>Deelnemersbijdragen</i>		
- Congres Lezen Centraal	32.635	22.625
- Nationale Voorleeswedstrijd 2013/2014	73.168	12.682
- Nationale Voorleeswedstrijd 2012/2013	-	12.231
- Wetenschappelijk Congres	13.785	-
- Pabodag	13.970	-
<i>Sponsoring</i>		
- NBD Biblion Leescoalitie Vaders Voor Lezen tournee	50.000	-
- Founding Fathers	16.545	-
- Nationale Boekenbon bijdrage Lezen is Leuk!	7.860	-
<i>Overige inkomsten</i>		
- Stichting Lezen Vlaanderen Vader voor Lezen onderzoek	10.000	-
- Nederlands Letterenfonds t.b.v. kinderboekenambassadeur 2013+ 2014	10.000	-
- Elinet	6.225	-
- SIOB bijdrage leescoalitie	5.000	-
- Brochures/Handreikingen voor de praktijk	1.990	2.439
- Leescoalitie	-	143.095
- SNS Dichterstournee	-	29.135
- Overige inkomsten	1.091	960
Totaal Eigen inkomsten	<u>242.269</u>	<u>223.167</u>
Inkomsten Kunst van Lezen (15)		
Opleidingen de Bibliotheek <i>op school</i>	75.585	-
Deelnemersbijdragen Chambersdag	8.040	-
Biblionet Drenthe bijdrage NOT	6.000	-
Totaal Inkomsten Kunst van Lezen	<u>89.625</u>	<u>-</u>
Beheerlasten Personeel (16)		
Lonen en salarissen	185.377	174.261
Vakantiegelden	14.880	13.902
Voorziening vakantiedagen	(1.181)	1.107
Reiskosten woon-werk	9.476	9.208
Sociale lasten	30.129	25.714
Pensioenlasten	25.720	24.136
Overige personeelskosten	5.822	4.012
Doorberekende personeelskosten	(4.842)	-
Totaal Beheerlasten personeel	<u>265.381</u>	<u>252.340</u>

	2014	2013
	<u>€</u>	<u>€</u>
Activiteitenlasten Personeel (17)		
Lonen en salarissen	214.849	217.506
Vakantiegelden	17.132	17.268
Voorziening vakantiedagen	(4.647)	(1.507)
Sociale lasten	40.838	38.504
Pensioenlasten	30.333	30.582
Ziekengeld	(4.941)	-
Doorberekende personeelskosten	(844)	-
Overige personeelskosten	19.207	12.827
Overige kosten	<u>7.901</u>	<u>7.598</u>
Totaal Activiteitenlasten personeel	<u><u>319.828</u></u>	<u><u>322.778</u></u>

Projectlasten personeel (18)

Lonen en salarissen	38.599	42.136
Vakantiegelden	3.117	3.101
Sociale lasten	7.681	7.356
Pensioenlasten	4.972	4.955
Overige kosten	<u>2.726</u>	<u>29</u>
Totaal Activiteitenlasten personeel	<u><u>57.095</u></u>	<u><u>57.577</u></u>

Dit betreft tijdelijke uitbreidingen van aantal uren van medewerkers met een vast dienstverband voor de uitvoering van diverse projecten door Stichting Lezen zelf. Bijvoorbeeld Leesmonitor.

	2014	2013
	€	€

Bezoldiging bestuur en directie
(inbegrepen in Beheerlasten Personeel (16))

Het bestuur van Stichting Lezen is onbezoldigd. Eventuele reiskosten en onkosten worden op declaratiebasis vergoed.

Directeur: mevrouw G. van Dalen
 Dienstverband: onbepaalde tijd
 Uren: 36
 Parttime percentage: 100%
 Periode: 1 januari 2014 tot en met 31 december 2014

<i>Jaarinkomen</i>		
Brutosalaris	79.555	76.152
Vakantiegeld	6.270	5.986
<i>Bezoldiging in kader van WNT</i>	85.825	82.138
SV lasten (wg-deel)	9.722	9.087
Pensioenlasten (wg-deel)	12.313	11.890
Reiskosten NS jaarkaart	6.937	6.759
<i>Totaal overige lasten</i>	28.972	27.736
Totaal bezoldiging	114.797	109.874

Personele bezetting

De personeelsbezetting per 31 december 2014 kan ten opzichte van 31 december 2013 als volgt worden weergegeven:

	2014	2013
Directeur	1	1
Beleidsmedewerker	6	6
Projectmedewerker*	3	3
PR medewerker	1	1
Financieel medewerker	1	1
Administratief medewerker	2	2
	14	14

Gedurende 2014 waren gemiddeld 13,11 fte in dienst (2013: 11,33).

* De salariskosten voor de tijdelijke medewerkers voor Kunst van Lezen zijn op dat project geboekt.

	2014	2013
	€	€
Beheerlasten Materieel (19)		
Accountant- en salarisadministratie Consultancy	8.104 <u>-</u>	9.153 <u>-</u>
<i>Algemene kosten</i>	<i>8.104</i>	<i>9.153</i>
Afschrijvingen computers	3.649	4.757
Afschrijvingen inventaris	13.477	15.526
Desinvestering	<u>-</u>	<u>-</u>
<i>Afschrijvingen</i>	<i>17.126</i>	<i>20.283</i>
Kantinekosten	2.405	2.560
Reis- en verblijfkosten	590	989
Overige kosten	<u>50</u>	<u>-</u>
<i>Overige personeelskosten</i>	<i>3.045</i>	<i>3.549</i>
Huur	57.297	56.215
Energie/servicekosten	12.179	15.428
Overige huisvestingskosten	<u>6.792</u>	<u>6.558</u>
<i>Huisvestingskosten</i>	<i>76.268</i>	<i>78.201</i>
Automatisering	12.473	11.220
Kantoorinventaris	760	1.663
Kantoorbenodigdheden	1.839	1.935
Telefoonkosten	5.721	5.594
Kopieerkosten	3.435	4.478
Abonnementen	1.913	2.121
Vakliteratuur	201	197
Porti	2.074	2.557
Koerier	379	-
Drukwerk	675	-
Representatiekosten	2.087	1.389
PR	-	538
Verzekeringen	1.407	1.933
Bestuurskosten	1.337	1.595
Overige kantoorkosten	<u>1.567</u>	<u>1.112</u>
<i>Kantoorkosten</i>	<i><u>35.868</u></i>	<i><u>36.332</u></i>
Totaal Beheerlasten materieel	<u><u>140.411</u></u>	<u><u>147.518</u></u>

	2014		2013	
	€	€	€	€
Bestedingen Kunst van Lezen (20)				
<i>Beheerlasten</i>				
Personeel	397.154		391.534	
Materieel	43.109		55.812	
Totaal beheerlasten		440.263		447.346
<i>Activiteitenlasten</i>				
BoekStart voor baby's toekenningen derden	11.980		87.085	
BoekStart koffertjes	483.880		562.163	
BoekStart voor baby's kosten	101.970		61.619	
<i>BoekStart voor baby's</i>	<u>597.830</u>		<u>710.867</u>	
BoekStart Kinderopvang toekenningen	513.950		369.032	
BoekStart Kinderopvang kosten	31.580		97.135	
<i>BoekStart Kinderopvang</i>	<u>545.530</u>		<u>466.167</u>	
Totaal BoekStart		1.143.360		1.177.034
De Bibliotheek op School PO toekenningen	284.784		229.900	
De Bibliotheek op School PO opleidingen	142.767			
De Bibliotheek op School PO kosten	117.387		252.278	
<i>De Bibliotheek op School PO</i>	<u>544.938</u>		<u>482.178</u>	
De Bibliotheek op School VO toekenningen	132.532		161.970	
De Bibliotheek op School VO opleidingen	38.687		-	
De Bibliotheek op School VO kosten	195.508		80.863	
<i>De Bibliotheek op School VO</i>	<u>366.727</u>		<u>242.833</u>	
De Bibliotheek op School Canon toekenningen	65.100		60.860	
De Bibliotheek op School Canon kosten	14.077		53.708	
<i>De Bibliotheek op School Canon</i>	<u>79.177</u>		<u>114.568</u>	
Totaal De Bibliotheek op School		990.842		839.579
Netwerken Leesbevordering toekenningen	22.977		86.000	
Netwerken Leesbevordering kosten	240.927		197.677	
<i>Netwerken Leesbevordering</i>		263.904		283.677
Ouderbetrokkenheid toekenningen	6.377		-	
Ouderbetrokkenheid kosten	54.641		-	
<i>Ouderbetrokkenheid</i>		61.018		-
<i>Jaar van het Voorlezen</i>		-		100.000
Totaal activiteitenlasten		2.899.387		2.847.636

	2014		2013	
	€	€	€	€
Vervolg bestedingen Kunst van Lezen (20)				

<i>Vervallen subsidieverplichtingen</i>	<u>-42.687</u>	<u>(50.000)</u>
Totaal bestedingen Kunst van Lezen	2.856.700	2.797.636
Bijdrage OCW Kunst van Lezen	2.850.000	2.850.000
Inkomsten Kunst van Lezen (15)	89.625	-
Toegerekende rentebaten	<u>-</u>	<u>7.242</u>
	2.939.625	2.857.242
Saldo Kunst van Lezen (7)	<u>82.925</u>	<u>59.606</u>

ACCOUNTANTSVERSLAG

ACCOUNTANTSVERSLAG

Overzicht resultaten 2011-2014*(Niet gecontroleerd)*

	2014	2013	2012	2011
	€	€	€	€
BATEN				
<i>Opbrengsten</i>	331.894	223.167	114.407	121.163
<i>Totaal Subsidie CuNo</i>	1.872.526	2.005.473	2.248.778	2.286.523
Subsidie Min. van OCW Vroege Start met Boeken	-	-	-	50.000
Subsidie Min. van OCW Kunst van Lezen	2.850.000	2.850.000	2.930.000	2.900.000
Subsidie Min. van OCW Vaders Voor Lezen	215.975	93.373		
<i>Totaal overige (niet-structurele) subsidies</i>	3.065.975	2.943.373	2.930.000	2.950.000
Stichting Kinderpostzegels	271.288	-	-	-
<i>Totaal bijdragen uit private middelen</i>	271.288	-	-	-
Totale Baten	5.541.683	5.172.013	5.293.185	5.357.686
LASTEN				
Beheerlasten personeel	265.381	252.340	256.712	248.053
Beheerlasten materieel	140.411	147.518	145.463	138.331
<i>Totale Beheerlasten</i>	405.792	399.858	402.175	386.384
<i>Activiteitenlasten personeel*</i> <i>(inclusief Kunst van Lezen)</i>	774.077	771.889	750.247	340.978
Projectbijdragen aan derden	579.578	745.529	1.040.652	887.873
Eigen projecten Stichting Lezen	652.195	609.644	1.041.566	888.188
Projecten totaal	1.231.773	1.355.173	2.082.218	1.776.061
Vervallen subsidieverplichtingen	(64.304)	(16.372)	(32.811)	(27.622)
Kunst van Lezen materieel	2.459.546	2.398.860	2.555.760	2.900.000
Vaders Voor Lezen (Leescoalitie)	274.143	93.373	-	-
Stichting Kinderpostzegels Lezen is Leuk!	279.148	-	-	-
<i>Totale Activiteitenlasten Materieel</i>	4.180.306	3.831.034	4.605.167	4.648.439
Totale Lasten	5.360.175	5.002.781	5.757.589	5.375.801
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	181.508	169.232	(464.404)	(18.115)
Ontvangen rente	22.575	26.943	36.090	34.490
Af: Toegerekend aan Kunst van Lezen	-	(7.242)	(9.210)	(11.956)
Saldo Rentebaten	22.575	19.701	26.880	22.534
Exploitatieresultaat boekjaar	204.083	188.933	(437.524)	4.419

Overzicht resultaten planperiode 2013-2016*(Niet gecontroleerd)*

	2013	2014	2015	2016
	€ <i>werkelijk</i>	€ <i>werkelijk</i>	€ <i>begroot</i>	€ <i>begroot</i>
BATEN				
<i>Opbrengsten</i>	223.167	331.894	258.190	157.000
<i>Totaal Subsidie CuNo</i>	2.005.473	1.872.526	1.861.434	1.861.434
Subsidie Min. van OCW Kunst van Lezen	2.850.000	2.850.000	2.850.000	-
Subsidie Min. van OCW Vaders Voor Lezen	93.373	215.975	18.652	-
<i>Totaal overige (niet-structurele) subsidies</i>	<u>2.943.373</u>	<u>3.065.975</u>	<u>2.868.652</u>	-
Stichting Kinderpostzegels	-	271.288	258.712	-
<i>Totaal bijdragen uit private middelen</i>	-	<u>271.288</u>	<u>258.712</u>	-
Totale Baten	5.172.013	5.541.683	5.246.988	2.018.434
LASTEN				
Beheerlasten personeel	252.340	265.381	261.950	261.950
Beheerlasten materieel	147.518	140.411	179.950	179.950
<i>Totale Beheerlasten</i>	<u>399.858</u>	<u>405.792</u>	<u>441.900</u>	<u>441.900</u>
<i>Activiteitenlasten personeel</i>	771.889	774.077	750.000	350.000
Projectbijdragen aan derden	745.529	579.578		
Eigen projecten Stichting Lezen	609.644	652.195		
Projecten totaal	<u>1.355.173</u>	<u>1.231.773</u>	<u>1.342.724</u>	<u>1.241.534</u>
Vervallen subsidieverplichtingen	(16.372)	(64.304)	-	-
Kunst van Lezen materieel	2.398.860	2.459.546	2.450.000	-
Vaders Voor Lezen (Leescoalitie)	93.373	274.143	18.652	-
Stichting Kinderpostzegels Lezen is Leuk!	-	279.148	258.712	-
<i>Totale Activiteitenlasten Materieel</i>	<u>3.831.034</u>	<u>4.180.306</u>	<u>4.070.088</u>	<u>1.241.534</u>
Totale Lasten	5.002.781	5.360.175	5.261.988	2.033.434
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	169.232	181.508	(15.000)	(15.000)
Ontvangen rente	26.943	22.575	15.000	15.000
Af: Toegerekend aan Kunst van Lezen	(7.242)	-	-	-
Saldo Rentebaten	<u>19.701</u>	<u>22.575</u>	<u>15.000</u>	<u>15.000</u>
Exploitatieresultaat boekjaar	188.933	204.083	-	-